

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Илиан Иванов Минков от ИУ-Варна,
профессионално направление 3.8. Икономика,
научна специалност 05.02.18 Икономика и управление (индустрия),
член на Научното жури със заповед № 1191/15.12.2023 г.
на Ректора на СА "Д. А. Ценов" гр. Свищов

върху дисертационен труд на тема „Възможности за усъвършенстване
на управлението на проектни екипи в индустриалните предприятия”
за придобиване на ОНС „доктор”,
по докторска програма "Икономика и управление (индустрия)"
с автор Боян Димитров Вранчев

I. Общо представяне на дисертационния труд

Дисертационният труд е в общ обем от 208 страници и в структурно
отношение е оформлен в увод (8 стр.), три глави (162 стр.), заключение (6
стр.), списък на използваната литература, включващ общо 168 източника (в
т.ч. 15 онлайн източника) и 2 приложения с обем от 13 стр.

Предмет на изследване са възможностите за усъвършенстване на
управлението на проектни екипи в индустриалните предприятия. Считам,
че предметът е изключително актуален, тъй като в съвременните условия
работата по проекти създава големи възможности за бизнес организациите
за разработване на нови продукти, внедряване на нови технологии,
дигитализация на дейността и др. В този смисъл направените предложения
в дисертацията имат значителен потенциал за приложение в практиката и
подобряване на управлението на проекти в българските индустриални
предприятия.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Проектната дейност и свързаното с нея финансиране оказват
значително положително влияние върху бизнес организациите, като
създават предпоставки за повишаване на тяхната конкурентоспособност. В
същото време управлението на проекти се различава от конвенционалната
управленска дейност, тъй като след тяхното приключване екипът по
реализация на проекта престава да съществува като структурно
формиране в рамките на организационно-управленската структура на
 фирмата. Допълнителни затруднения се създават и от голямото
многообразие на типове проекти и различните методи за тяхното

управление. Това предполага значителен изследователски интерес към въпросната тематика, като фокусира усилията на множество български и чуждестранни учени към различни аспекти на управлението на проекти. Въпросните изследвания обаче не дават еднозначен отговор на въпроса кои са подходящите мениджърски инструменти за ефективно управление на проектните екипи и постигане на желаните резултати от реализацията на проектите.

Проблемите при управлението на екипите, изпълняващи проекти, са още по-ясно отчетливи при индустриталните предприятия предвид спецификата на тяхната дейност, различната им големина, инвестиционната насоченост на проектите и др. Това провокира интереса на докторанта да се насочи към идентифициране на възможностите за усъвършенстване управлението на проектни екипи именно в тези предприятия. Съчетаването на предмета и обекта на изследване предпоставят целта и задачите на дисертационния труд, които според мен са правилно формулирани. Издигната е една изследователска теза и три хипотези, за чието доказване са използвани подходящи изследователски методи и инструменти, а стилът на поднасяне на изложението е на необходимото научно равнище. Авторът демонстрира висока теоретична подготовка по разглежданата тематика, като се позава на съвременни, предимно чуждестранни литературни източници, което му позволява аргументирано да изложи своите научни позиции.

Дефинираните изследователски задачи в дисертацията се реализират от докторанта в рамките на логически издържано и правилно подредено изложение, структурирано в три глави.

В Глава първа са разгледани обстойно теоретичните основи на управлението на проектни екипи. Детайлно са дискутирани въпросите за същността на проекта и видовете проекти, екипите и етапите на тяхното развитие, особеностите и fazите на проектния мениджмънт, моделите за ефективност на екипите и др. Положително впечатление в тази глава прави умението на докторанта да систематизира позициите на авторите, да анализира различни концепции и да извежда собствена позиция по обсъжданите въпроси.

Втора глава продължава теоретичния преглед, като във фокуса на вниманието попадат постановките по усъвършенстване управлението на проектни екипи. В тази глава могат да се идентифицират редица теоретични приноси на докторанта, като най-съществените според мен са класификацията на профилите на екипните членове и предложените модели за усъвършенстване управлението на проектни екипи. Много добро впечатление тук прави стремежа на автора да заеме позиция в теоретичния спор по изясняването на понятията "ефективност" и "ефикасност" (стр. 88 - 89), а също и да очертае съдържателните различия между конструкциите "управление на проектно портфолио" и "мултипроектно управление".

В Трета глава е осъществено същинското проучване и са реализирани основните научно-приложни приноси в дисертационния труд.

В първия параграф са заложени методическите постановки на емпиричното изследване, в основата на което стоят отговорите на въпросите от две анкетни карти - първата (67 въпроса) по отношение на последния проект, по който са работили респондентите, а втората (71 въпроса) - свързана с участията им в проекти през последните 5 г. Резултатите от проведеното изследване са представени и анализирани във втория параграф като са идентифицирани факторите, оказващи положително и отрицателно влияние върху управлението на проектни екипи в извадката от индустритални предприятия. На тази база са изведени 27 проблемни области, като за всяка от тях са предложени препоръки за преодоляването им. Получените резултати от изследванията в дисертацията дават основание на докторанта да направи заключението, че изследователската теза е доказана, а хипотезите - потвърдени.

Считам, че дисертационният труд е оригинално научно изследване и е лично дело на автора. Авторефератът е в обем от 59 стр., като пълно и точно отразява съдържанието, получените резултати и приносите в дисертацията. Основните моменти от нея намират публичност в 5 научни публикации, от които 1 студия (в съавторство), 2 самостоятелни статии и 2 самостоятелни научни доклада. По този начин докторантът изпълнява минималните национални изисквания за придобиване на ОНС "доктор", като по показателите от група Г събира 43,75 т. и надхвърля изискуемия минимум от 30 т.

III.Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

Представената в автореферата справка за приносите точно и коректно отразява основните постижения на докторанта в цялостното изследване, което ми дава основание да потвърдя посочените приноси. Приносите имат научен и научно-приложен характер и считам, че доразвиват теоретичните постановки в областта на управлението на екипи, и в частност на проектни екипи. Позволил съм си да ги систематизирам в малко по-синтезиран вид, свеждащ се до:

Първо, обогатено е теоретичното познание по отношение на проектните екипи, в т.ч. класифициране на профилите на екипните членове и очертаване на възможностите за усъвършенстване на тяхното управление.

Второ, разработени са два оригинални модела за усъвършенстване управлението на проектни екипи, чието приложение създава благоприятна среда за ефективна реализация на проектите и постигане на желаните резултати.

Трето, изследвани и анализирани са характеристиките на управлението на проектни екипи в индустриталните предприятия, като са изведени техните специфики и факторите, които им влияят.

Четвърто, на основата на диагностицираните слабости са формулирани препоръки за преодоляването им, систематизирани по отделни проблемни зони.

IV. Въпроси и бележки по дисертационния труд.

Дисертационният труд е разработен на високо научно равнище, с много добър стил на изложение. Въпреки това към докторанта могат да се отправят някои критични бележки, както и въпроси, по които може да се дискутира:

1. Считам, че някои от идентифицираните проблеми в параграф 3 на Трета глава, имат висока степен на дублиране, което води и до повторяемост на свързаните с тях препоръки (например, проблеми 13 и 14, 11 и 23, 20 и 21).

2. Определени препоръки имат твърде пожелателен характер, като част от тях са практически трудно реализируеми (например, препоръките по проблеми 24, 26 и 27).

3. Цитираните български източници по темата на дисертационния труд са предимно на автори от СА "Д.А. Ценов", като са пренебрегнати изследванията и публикациите на редица авторитетни български изследователи, коректно посочени в увода на дисертацията.

4. Съществуват ли, според докторанта, различия в проблемите при управление на проектни екипи в зависимост от секторната принадлежност на предприятията? Ако такива са налице, от какво са породени те?

5. Може ли да се очертае зависимост между предпочтения авторитарен стил на управление от страна на ръководителите на проекти (стр. 156, фиг. 33) и разкритите проблеми по отношение на комуникация, обратна връзка и мотивация в екипите? Във връзка с това, възможно ли е един авторитарен ръководител да бъде лидер?

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение.

Дисертационният труд на докторант Боян Димитров Вранчев е завършено самостоятелно научно изследване, посветено на ясно дефиниран, значим и актуален научен и приложен проблем. Поставените цел и задачи на изследването са успешно изпълнени, като в резултат на това са постигнати резултати с научен и научно-приложен характер.

Дисертационният труд изцяло отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и вътрешните нормативни документи на СА "Д. А. Ценов" гр. Свищов за присъждане на образователната и научна степен „доктор”.

С пълна убеденост давам **положителна оценка на дисертационния труд** на тема „Възможности за усъвършенстване на управлението на проектни екипи в индустрислните предприятия” и препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да присъдят на докторант Боян Димитров Вранчев ОНС „доктор” по професионално направление 3.8. Икономика, докторска програма „Икономика и управление (индустрия)”

19.02.2024 г.

гр. Варна

Изготвил становището:

(доц. д-р Ил. Минков)